

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van een subsidie aan een organisatie die aan burgers evidencebased gezondheidsinformatie verschaft
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met dit besluit van de Vlaamse Regering wordt uitvoering gegeven aan artikel 22/1 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders. De Vlaamse Regering maakt werk van een duurzame inbedding van de subsidiestroom voor de verschaffing van evidencebased gezondheidsinformatie aan burgers. We zorgen ervoor dat burgers optimaal geïnformeerd worden over gezondheid en snel en eenvoudig objectieve informatie kunnen vinden. We zetten in op de bestrijding van desinformatie, zodat elke burger bewustere keuzes kan maken op het vlak van gezondheid en gezonder leven.

De tenuitvoerlegging van dit besluit moet leiden tot de afsluiting van een overeenkomst met een duurtijd van vijf jaar, die een meerjarenplan bevat. De uitvoering van de eerste overeenkomst en het eerste meerjarenplan start op 1 juli 2026.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld welzijn – ISE beleidsondersteuning.

De volgende operationele doelstelling (Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2024-2029) ligt aan de basis van deze nota:

“1.1.1 We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten.”

[...]

“We verbeteren de gezondheidsvaardigheden van de bevolking. We informeren onze burgers optimaal over gezondheid en welzijn en zorgen dat ze snel en eenvoudig objectieve informatie kunnen vinden indien gewenst. We bestrijden desinformatie over gezondheid en welzijn, waar nodig in samenwerking met het Vlaamse Kenniscentrum Mediawijs. Op die manier kan elke burger bewustere keuzes maken op het vlak van gezondheid en gezonder leven.

De websites, aanspreekpunten en informatiecampagnes van de overheid zijn vlot toegankelijk en goed te begrijpen. We hebben specifieke aandacht voor burgers in kwetsbare situaties omdat ongelijkheid in gezondheidsvaardigheden ook samenhangt met sociale ongelijkheid. We helpen hen daarbij in de ontwikkeling van hun digitale vaardigheden. Maar digitale hulpverlening kan nooit het fysieke patiëntencontact vervangen en kan alleen aanvullend werken binnen een bestaande zorgrelatie.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan

- het wetgevingsadvies nr. 2025/241 van 27 juni 2025;
- het advies van Inspectie van Financiën van 23 juli 2025;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, van 24 oktober 2025;
- principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering op 24 oktober 2025.

Het voorliggende ontwerp van besluit houdt rekening met het advies nr. 78.390/3 van Raad van State van 4 december 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt uitvoering gegeven aan artikel 22/1 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders. De Vlaamse Regering maakt werk van een duurzame inbedding van de subsidiestroom voor de verschaffing van evidencebased gezondheidsinformatie aan burgers. We zorgen ervoor dat burgers optimaal geïnformeerd worden over gezondheid en snel en eenvoudig objectieve informatie kunnen vinden. We zetten in op de bestrijding van desinformatie, zodat elke burger bewustere keuzes kan maken op het vlak van gezondheid en gezonder leven.

De tenuitvoerlegging van dit voorontwerp van besluit moet leiden tot de afsluiting van een overeenkomst met een duurtijd van vijf jaar, die een meerjarenplan bevat, en tot de toekenning van een jaarlijkse subsidie die maximaal 300.000 euro bedraagt.

Organisaties die in aanmerking willen komen als begunstigde van de subsidie, kunnen daartoe een subsidieaanvraag indienen. Slechts een van de organisaties die een subsidieaanvraag indienen komt in aanmerking als begunstigde van de subsidie.

De uitvoering van de eerste overeenkomst en het eerste meerjarenplan vangt aan op 1 juli 2026.

Met dit voorontwerp van besluit wordt tegemoet gekomen aan de voorwaarde van duurzame inbedding die geformuleerd werd in het advies van Inspectie van Financiën van 3 december 2024 bij het voorontwerp van besluit *tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor*

B. REACTIE OP HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Het advies nr. 78.930/3 van de Raad van State van 4 december 2025 formuleert een aantal opmerkingen die hieronder worden beantwoord.

Vormvereisten

Het advies van de Raad van State stelt in opmerking 3 dat niet kan worden uitgesloten dat de gesubsidieerde activiteiten in bepaalde gevallen economische activiteiten zouden kunnen zijn, waardoor een aanmelding bij de Europese Commissie vereist zou zijn, tenzij een vrijstellingsregel van toepassing is. Deze kwalificatie wordt niet gevolgd omwille van de volgende redenen. De Europese Commissie beschouwt de volgende activiteiten als niet economisch:

- Het verrichten van onafhankelijk onderzoek en ontwikkeling met het oog op meer kennis en beter inzicht, daaronder begrepen samenwerking bij onderzoek en ontwikkeling;
- De verspreiding van onderzoeksresultaten;
- Opleiding en onderzoek met het oog op meer en beter gekwalificeerd menselijk kapitaal;

De activiteiten die in het besluit worden voorzien - het verzamelen, analyseren en verspreiden van evidencebased gezondheidsinformatie, het bieden van wetenschappelijke duiding en het ondersteunen van het gezondheidsbeleid – vallen onder deze categorieën. Ze zijn gericht op het verbeteren van kennis en inzicht en het versterken van het gezondheidsbeleid. Daarbij is het essentieel dat deze informatie op een objectieve en toegankelijke manier beschikbaar aan de burgers wordt gesteld. Hierdoor worden burgers beter geïnformeerd, sterker menselijk kapitaal en kunnen ze bewustere keuzes maken op vlak van gezondheid en gezonder leven.

Op basis van deze kenmerken kwalificeren de activiteiten als niet-economische onderzoeks- en kennisverspreidingsactiviteiten in de zin van het staatssteunrecht. Een aanmelding bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108 VWEU is daarom niet vereist.

Algemene opmerkingen

De Raad van State stelt vast in opmerking 4 dat het ontwerp in vier artikelen (artikel 4, §5; artikel 5, tweede lid; artikel 6, §3; en artikel 8, vierde lid) een delegatie van regelgevende bevoegdheid aan de minister bevat. Volgens vaste rechtspraak is een dergelijke delegatie slechts toelaatbaar wanneer zij beperkt blijft tot regels van bijkomstige aard of van gering belang. De Raad van State beargumenteert dat de ontworpen delegaties in het ontwerp zelf niet concreet genoeg zijn omschreven. De delegaties moet expliciet worden gepreciseerd zodat duidelijk blijkt dat de minister enkel detailregels kan vaststellen. Hierdoor werden volgende artikels aangepast:

- Artikel 4, §5 werd herschreven waarbij er gespecificeerd werd waarover de minister verdere regels kan bepalen in verband met de oproep, de subsidieaanvragen en het meerjarenplan. Het gaat hierbij over eerder technische modaliteiten zoals vormvereisten en indieningswijze.
- In artikel 5, eerste lid, werden de subcriteria en de weging van de subcriteria toegevoegd. In artikel 5, tweede lid is gespecificeerd welke regels verder door de minister bepaald kunnen worden. Deze nadere regels dienen er uitsluitend toe de beoordelingscriteria nader te preciseren en te verduidelijken, zonder afbreuk te doen aan de inhoud van de oorspronkelijke criteria.
- Artikel 6, §3 werd herschreven waarbij gespecificeerd werd waarover de minister verdere regels kan bepalen in verband met de beoordeling van de subsidieaanvragen. De minister kan enkel technische modaliteiten van de beoordelingsprocedure bepalen.

- Artikel 8, vierde lid werd herschreven waarbij er gespecificeerd werd waarover de minister verdere regels kan bepalen in verband met het jaarplan. Het gaat hierbij over eerder technische modaliteiten zoals vormvereisten en indieningswijze.

Met deze aanpassingen komen we tegemoet aan de bemerking dat de delegaties aan de minister in bovenstaande artikelen voldoende bepaald moeten zijn en beperkt zijn tot regels van bijkomstige aard of van beperkt belang.

Verder merkt de Raad van State in opmerking 5 op dat het ontwerp geen duidelijke en coherente regeling bevat over wie beslist over de toekenning van subsidies voor de volledige looptijd van het meerjarenplan. Hoewel de minister expliciet bevoegd wordt gemaakt om het meerjarenplan en het jaarplan goed te keuren, een overeenkomst te sluiten en wijzigingen aan te brengen, wordt echter wel bepaald in artikel 2, eerste lid van het besluit, wie er gemachtigd is om de formele toekenningsbelissing van de subsidie te nemen, namelijk de Secretaris-generaal van het Departement Zorg.

De Raad van State merkte in dezelfde opmerking op dat een bepaling ontbreekt over wie verantwoordelijk is voor de beoordeling van de meerjarenplannen en het toekennen van de scores. Naar aanleiding hiervan zijn artikel 4 en artikel 5 herzien, waarbij deze bevoegdheid aan het Departement Zorg wordt toegekend.

Onderzoek van de tekst

De Raad van State stelde vast in opmerking 8 dat de oorspronkelijke formulering van artikel 2, derde lid, leidde tot interpretatieproblemen. Het was onvoldoende duidelijk of de bepaling enkel een rekenkundige parameter voor de berekening van de indexering inhield, dan wel een materiële bestedingsbeperking. Bijgevolg is artikel 2 aangepast om expliciet vast te leggen dat maximaal 80% van het subsidiebedrag mag worden aangewend voor personeelskosten en dat uitsluitend dit gedeelte wordt geïndexeerd.

De Raad van State merkte in opmerking 9 op dat verduidelijking nodig is over de specifieke gezondheidsindex waarop wordt verwezen en dat de verwijzing naar de wet van 1 maart 1977 dient te vervallen. Artikel 2 van het besluit is in lijn met deze opmerkingen aangepast.

In opmerking 10 benadrukt de Raad van State het belang van een specifieke verwijzing naar de begroting, waarin wordt aangegeven dat de activiteiten worden uitgevoerd met de subsidie zoals bedoeld in het te nemen besluit. Artikel 4 van het besluit is aangepast in overeenstemming met deze opmerking.

Hoewel de Raad van State suggereert in opmerking 11 om te spreken van “publieke duiding over gezondheid” in plaats van “publieke duiding bij berichtgeving over gezondheid”, wordt hiervan afgezien. De motivering van dit besluit spreekt specifiek over het tegengaan van desinformatie. Het accent ligt hierbij bewust op duiding in relatie tot berichtgeving en wat er door het publiek wordt verspreid; berichtgeving vormt een cruciaal gegeven in dit kader. Hiermee wordt niet uitsluitend verwezen naar actuele of veelbesproken onderwerpen in de media, maar naar alle gevallen waarin foutieve informatie over gezondheid circuleert. Hieruit vloeit de doelstelling om duiding te geven bij onjuiste berichtgeving, waarbij dit zowel reactief, als reactie op foutieve informatie, als proactief, door het actief verspreiden van betrouwbare gezondheidsinformatie, kan plaatsvinden. Door “publieke duiding bij berichtgeving over gezondheid” te behouden blijft artikel 4, §3, 2 volledig afgestemd op de doelstelling van het besluit.

In opmerking 11 merkt de Raad van State op dat ‘zet in op’ een vrijblijvende intentie is. Het gaat hierbij echter om een duidelijke opdracht. De Raad van State stelt voor om de verwoording van artikel 4, §3, 6 te wijzigen van “ze zet in op de uitbouw van een structurele samenwerking met ...” naar “ze werkt op structurele wijze samen met relevante partners ...”. Artikel 4, §3, 6 werd aangepast in overeenstemming met het voorstel tot bewoording van Raad van State.

De Raad van State constateerde in opmerking 14 dat ‘afstemming’ in artikel 7, derde lid, 3° onvoldoende duidelijk is. Hierdoor werd er in artikel 7, derde lid, 3° afstemming verduidelijkt.

De Raad van State merkt op dat met de term ‘gezondheidsinformatie’ in de ontworpen bepaling wordt verwezen naar dezelfde gezondheidsinformatie als bedoeld in artikel 22/1 van het decreet van 26 april 2019 en in artikel 2, eerste lid, van het ontwerp. Het is daarom aangewezen om expliciet naar deze laatste bepaling te verwijzen. Artikel 7, derde lid, 3° is overeenkomstig aangepast.

De Raad van State merkt op in opmerking 18.4 dat artikel 11 niet verenigbaar lijkt te zijn met de decretale bepaling van het ontwerp tot artikel 75, tweede lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. Artikel 11 sluit reservevorming volledig uit zodra de onbestemde reserves hoger liggen dan 150.000 euro, zelfs wanneer de subsidieontvanger een kostenraming voor de gesubsidieerde activiteit heeft voorgelegd, wat zou ingaan tegen artikel 75, tweede lid, dat reservevorming in dat geval wél toelaat. Daarnaast stelt de Raad van State dat de huidige regeling een ongelijke behandeling tussen subsidieontvangers creëert: wie meer dan 150.000 euro onbestemde reserves heeft, mag helemaal geen reserves meer vormen, terwijl anderen dat wel mogen. De Raad van State stelt vast dat hiervoor geen objectieve en redelijke verantwoording bestaat, wat strijdig is met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Gezien deze fundamentele onverenigbaarheid met het decretale kader en het risico op schending van het gelijkheidsbeginsel, kan artikel 11 niet behouden blijven en wordt het in zijn geheel geschrapt. De regeling omtrent reservevorming wordt gevolgd zoals opgenomen in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, met toepassing van de 20/50-regel. De nummering van de daaropvolgende artikelen in het BVR is dienovereenkomstig aangepast.

Daardoor komen de volgende opmerkingen te vervallen: opmerking 17, 18.1, 18.2 en 18.3.

De Raad van State stelt vast in opmerking 19 dat er gebruik gemaakt wordt in artikel 12, §3, 1°, van de zinsnede “de jaarrekening van de organisatie, zoals goedgekeurd door de algemene vergadering”. Raad van State raadt aan om deze te vervangen door de zinsnede “het bevoegde orgaan van de rechtspersoon”. Artikel 12, § 3, 1°, is overeenkomstig dit advies aangepast.

De Raad van State merkt in opmerking 20 op dat de 73-rekening in artikel 12, §3, 3° nader moet worden verduidelijkt. Daarom werd in artikel 12, §3, 3° een definitie van de 73-rekening opgenomen.

Daarnaast stelt de Raad van State in opmerking 21 dat het begrip ‘activiteitencentra’ in artikel 12, § 4 best in het besluit wordt omschreven. Artikel 12, §4 is overeenkomstig aangepast.

De Raad van State merkt op in opmerking 22 dat artikel 14 niet enkel verwijst naar de erkenning van het belang van het gebruik van het Nederlands, maar ook een engagement voor het gebruik ervan oplegt. Dit engagement kan worden geïnterpreteerd als een verplichting, wat buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt. De Raad adviseert daarom om de bepaling te beperken tot de erkenning van het belang van het gebruik van het Nederlands. Artikel 14 werd overeenkomstig aangepast.

De Raad van State merkt op in opmerking 23 dat de in artikel 16, § 2, voorziene uiterste indieningsdatum van 31 januari 2026 mogelijk niet haalbaar is, aangezien voldoende tijd moet worden voorzien voor de voorbereiding van subsidieaanvragen na de oproep. Zij adviseert om deze datum, en desgevallend ook de andere data in de bepaling, aan te passen. Artikel 16, § 2, werd overeenkomstig aangepast.

De Raad van State merkt op in opmerking 24 dat artikel 16, § 3, weliswaar een evaluatieperiode voorziet, maar niet expliciet verwijst naar artikel 76/1 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën,

waaruit de evaluatieverplichting voortvloeit. Zij adviseert om de bepaling te herformuleren zodat deze verwijzing duidelijk wordt opgenomen. Artikel 16, § 3, werd overeenkomstig aangepast.

Tot slot werden de volgende opmerkingen uit het advies van de Raad van State gevolgd en de artikelen in kwestie aangepast: 6, 7, 12, 13, 15 en 16.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 heeft geen verdere toelichting.

Artikel 2 bepaalt dat in uitvoering van een meerjarenplan van vijf jaar jaarlijks een subsidie wordt toegekend van maximaal 300.000 euro (driehonderdduizend euro) aan een organisatie voor het verstrekken van evidencebased gezondheidsinformatie aan burgers. De subsidie heeft telkens betrekking op de periode van 1 januari tot en met 31 december. De uitgaven voor personeelskosten bedragen maximaal 80% van het toegekende subsidiebedrag. Voor de indexering van deze personeelskosten wordt uitgegaan van datzelfde percentage (80% van het toegekende subsidiebedrag). De personeelskosten worden gekoppeld aan de gezondheidsindex, vermeld in artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Artikel 3 bepaalt dat de subsidie aangewend moet worden voor personeels- of werkingskosten die noodzakelijk zijn om de doelstelling, vermeld in artikel 2, eerste lid, te bereiken. Activiteiten waarvoor met toepassing van andere regelingen subsidies worden ontvangen, komen niet in aanmerking voor de toekenning van de subsidie op grond van dit besluit als dat zou leiden tot dubbele subsidiëring.

Artikel 4 bepaalt dat de subsidie wordt toegekend op basis van een oproep. Een organisatie die in aanmerking wil komen voor de subsidie dient bij het Departement Zorg een subsidieaanvraag in die een meerjarenplan en de meest recente jaarrekening bevat. Het meerjarenplan heeft betrekking op een periode van vijf jaar.

In artikel 4 wordt vervolgens bepaald welke elementen deel moeten uitmaken van het meerjarenplan.

Uit het meerjarenplan moet tevens blijken dat de organisatie die de subsidieaanvraag heeft ingediend, minstens een aantal doelstellingen zal realiseren:

- 1° ze stelt evidencebased gezondheidsinformatie op bevattelijke wijze ter beschikking, aan een breed publiek en aan specifieke doelgroepen. Ze actualiseert die informatie permanent, inhoudelijk en vormelijk;
- 2° ze geeft publieke duiding bij berichtgeving over gezondheid, meerdere keren per week en minstens twaalf keer per maand, proactief of reactief, op eigen initiatief of naar aanleiding van een onderwerp dat wordt aangereikt door het Departement Zorg;
- 3° ze verspreidt de informatie, vermeld in punt 1° en 2°, via verschillende kanalen, waarbij een logische combinatie van communicatiekanalen wordt aangewend, die gericht is op een breed publiek en op specifieke doelgroepen;
- 4° ze verleent wetenschappelijke ondersteuning aan het Departement Zorg, onder meer door campagnes te ondersteunen;
- 5° ze geeft wetenschappelijke duiding en werkt samen met diverse Vlaamse media;
- 6° ze werkt op structurele wijze samen met relevante partners, zoals zorgvoorzieningen, koepelorganisaties van zorgverleners en zorgvoorzieningen, zorgkassen, ziekenfondsen, gebruikersverenigingen, experts en expertisecentra;
- 7° ze schenkt bijzondere aandacht aan het bereiken van kwetsbare doelgroepen bij de vervulling van elk van de voorgaande voorwaarden.

In artikel 4 worden ook de criteria bepaald aan de hand waarvan de hogergenoemde doelstellingen door het Departement Zorg beoordeeld worden.

Artikel 5 bevat de beoordelingscriteria, subcriteria en hun wegingspercentage waaraan het meerjarenplan getoetst wordt.

Artikel 6 bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden van subsidieaanvragen en het beoordelingsproces ingeval van een of meerdere ontvankelijke subsidieaanvragen. Als er verschillende ontvankelijke subsidieaanvragen zijn ingediend, kan maar aan één organisatie de subsidie, vermeld in artikel 2, worden toegekend.

Artikel 7 bepaalt dat de minister een overeenkomst sluit met de begunstigde na de goedkeuring van het meerjarenplan. De overeenkomst heeft een duurtijd van vijf jaar en bevat naast het goedgekeurde meerjarenplan ook afspraken over hoe afgestemd wordt tussen de begunstigde, de administratie en de minister over het duiden of verspreiden van gezondheidsinformatie.

Artikel 8 bepaalt dat de begunstigde jaarlijks een jaarplan indient, op basis van het meerjarenplan. In het jaarplan zijn de operationele doelstellingen opgenomen voor het kalenderjaar waarop het plan betrekking heeft, de concrete activiteiten voor de realisatie van de operationele doelstellingen en de concrete begroting voor de uitvoering van het jaarplan.

Artikel 9 bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten voor het aanbrengen van wijzigingen in het meerjarenplan gedurende de looptijd ervan.

Artikel 10 betreft de modaliteiten voor de uitbetaling van het subsidiebedrag.

Artikel 11 heeft betrekking op de inhoudelijke en financiële verslagen die moeten worden ingediend.

Artikel 12 bepaalt dat de begunstigde twee keer per jaar een overleg organiseert met de administratie voor de tussentijdse opvolging van de realisatie van de doelstellingen en activiteiten uit het jaarplan.

Artikel 13 bepaalt dat de begunstigde het belang erkent van het gebruik van het Nederlands.

Artikel 14 bepaalt dat de begunstigde de steun vermeldt van de Vlaamse overheid op zijn website en bij de verspreiding van informatie en van promotiemateriaal.

Artikel 15 bepaalt dat de uitvoering van de eerste overeenkomst en het eerste meerjarenplan start op 1 juli 2026. Voor de periode van 1 juli 2026 tot en met 31 december 2026 wordt een subsidiebedrag toegekend van maximaal 150.000 euro (honderdvijftigduizend euro).

Met het oog op de aanvangsdatum van 1 juli 2026 bepaalt artikel 16 afwijkingen op de data voor de indiening en de goedkeuring van subsidieaanvragen, meerjarenplannen 2026-2030 en voor de indiening en goedkeuring van het jaarplan voor de periode 1 juli 2026 tot en met 31 december 2026.

In artikel 15 wordt er bepaald dat de evaluatie van dit besluit plaatsvindt in de periode van 1 januari 2030 tot en met 31 december 2030. Deze evaluatie gebeurt overeenkomstig artikel 76/1 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Artikel 16 behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

Voor de bestuurlijke impact verwijzen we naar de documenten die de Vlaamse Regering op 24 oktober 2025 een eerste keer principieel heeft goedgekeurd (VR 2025 2410 DOC 0932).

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring wordt het besluit in extenso bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van een subsidie aan een organisatie die aan burgers evidencebased gezondheidsinformatie verschaft;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te belasten met de uitvoering van dit besluit.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ